

Prof. dr hab. med. Łukasz Szumowski

Minister Zdrowia

Konsultacje robocze

14.04.2020

Dotyczy projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wydane na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1–6 i 8–12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284, 322, 374 i 567)

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z planowanym na 16 kwietnia wejściem w życie obowiązku zakrywania ust i nosa w miejscach publicznych przekazujemy uwagi do projektu rozporządzenia, które doprecyzowuje regulacje w tym zakresie. Merytorycznym uzasadnieniem proponowanych zmian są następujące informacje:

UZASADNIENIE PROPOZYCJI ZMIAN

Rozporządzenie stanowi oczekiwane społecznie, merytoryczne uszczegółowienie istotnej ze względów epidemiologicznych procedury prewencyjnej podczas pandemii COVID-19, jaką jest zasłanianie ust i nosa przez osoby przebywające w przestrzeni publicznej. Zaproponowana treść projektu rozporządzenia wymaga w opinii ekspertów Stowarzyszenia, uzupełnienia, które przedstawiono w postaci poniższej tabeli:

Tabela proponowanych zmian

lp	JEST	PROPONOWANA ZMIANA
1	2) „§ 18 otrzymuje brzmienie: „§ 18. 1. Od dnia 16 kwietnia 2020 r. do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania, przy pomocy części odzieży lub przyłbicy lub maski filtrującej albo maseczki ochronnej, ust i nosa podczas przebywania:	2) „§ 18 otrzymuje brzmienie: „§ 18. 1. Od dnia 16 kwietnia 2020 r. do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania ust i nosa, przy pomocy maski filtrującej lub maseczki ochronnej lub innego wyrobu wykonanego z tkaniny filtracyjnej:
2	1) w środkach publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 1a ust. 4 pkt 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz pojazdach samochodowych, w których poruszają się osoby niezamieszkujące lub niegospodarujące wspólnie;	1) niezależnie od liczby osób i odstępów między nimi, przebywających w: a) środkach publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 1a ust. 4 pkt 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego; b) pojazdach samochodowych, w których nie podróżują wyłącznie osoby wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące; miejscach ogólnodostępnych i budynkach użyteczności publicznej, w szczególności, w obiektach kultu religijnego, obiektach i placówkach handlowych, usługowych, sportowych, na targowiskach, dworcach, bankach, urzędach, hotelach

3	<p>2) w miejscach ogólnodostępnych, w tym na drogach i placach, w obiektach kultu religijnego, obiektach handlowych, placówkach handlowych i na targowiskach;</p> <p>3) na terenach zieleni, w szczególności: w parkach, zieleńcach, promenadach, bulwarach, ogrodach botanicznych, zoologicznych, jordanowskich i zabytkowych, a także na terenie plaż;</p> <p>4) na terenach leśnych, w szczególności: na terenie parkingów leśnych, miejsc postoju pojazdów, miejsc edukacji leśnej, miejsc małej infrastruktury leśnej i miejsc biwakowania.</p>	<p>2) w grupie co najmniej dwóch osób niezamieszkujących lub niegospodarujących wspólnie, przebywających w odstępnie mniejszym niż 2 metry</p> <p>a) na drogach i placach;</p> <p>b) na terenach zieleni, w szczególności: w parkach, zieleńcach, promenadach, plażach, bulwarach, ogrodach botanicznych, zoologicznych, jordanowskich i zabytkowych;</p> <p>c) na terenach leśnych, w szczególności: na terenie parkingów leśnych, miejsc postoju pojazdów, miejsc edukacji leśnej, miejsc małej infrastruktury leśnej i miejsc biwakowania.</p>
4	<p>NOWY</p>	<p>2. Wyroby o których mowa w ust 1. są stosowane zgodnie z instrukcją wytwórcy, w przypadku jej braku, jeśli są wielorazowego użytku, należy je prać nie rzadziej niż raz dziennie w temperaturze co najmniej 60 stopni Celsjusza.</p>
5	<p>NOWY</p>	<p>3. Przy zdejmowaniu wyrobu o którym mowa w ust. 1, nie wolno dotykać części zasłaniającej nos i usta, a po zdjęciu umyć lub zdezynfekować ręce.</p>

6	<p>2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none">1) poruszania się przez osoby wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;2) dzieci poniżej 2 lat albo osób, które nie są w stanie zakrywać ust lub nosa z powodu z trudności w oddychaniu albo niezdolnych z do samodzielnego zakrycia lub odkrycia ust lub nosa.	<p>4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none">1) poruszania się przez osoby wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;2) dzieci poniżej 2 lat;3) osób, u których występują trudności w oddychaniu lub inne udokumentowane przeciwwskazania zdrowotne;4) osób niezdolnych do samodzielnego zakrycia lub odkrycia ust lub nosa;5) osób przebywających w podmiotach leczniczych i opiekuńczych, w których obowiązują odrębne procedury.
---	---	--

Szczegółowe uzasadnienie zmian

Do p.1 - zakrywanie ust i nosa, przy pomocy maski filtrującej lub maseczki ochronnej lub innego wyrobu wykonanego z tkaniny filtracyjnej proponuje się ze względu na brak dowodów naukowych na jakiegokolwiek działanie ochronne części garderoby w zakażeniach przenoszonych drogą kropelkową. Ponadto zakładanie przyłbic jest zalecane wyłącznie dla personelu medycznego lub innych służb i pracowników narażonych na rozprysk wydzielin osób zakażonych. Obowiązek zakładania przyłbic dla ludności jest nierealny i nieracjonalny.

Do p.2 – zaproponowana zmiana opiera się na określeniu sytuacji ryzyka przeniesienia wirusa SARS-CoV-2, który zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, transmitowany jest drogą kropelkową oraz przez kontakt bezpośredni lub pośredni ze skażonymi przedmiotami. W związku z tym fundamentalne znaczenie ma określenie miejsc i okoliczności, w których może dojść do przeniesienia zakażenia. Pierwsza kategoria dotyczy możliwości przeniesienia zakażenia w miejscach, niezależnie od liczby osób w nich przebywających i odstępów między nimi. Do takich miejsc, ze względu na liczne kontakty bezpośrednie oraz utrzymywani się aerozolu wydechowego przez 1-3 godziny, zaliczono środki publicznego transportu zbiorowego, pojazdy samochodowe, w których nie podróżują wyłącznie osoby

wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące oraz miejsca ogólnodostępne i budynki użyteczności publicznej, w szczególności, obiekty kultu religijnego, obiekty i placówki handlowe, usługowe, sportowe, targowiska, dworce, banki, urzędy, hotele.

Do p. 3. Druga kategoria miejsc i okoliczności, w których może dojść do przeniesienia zakażenia, dotyczy możliwości transmisji w kontaktach bezpośrednich na otwartych przestrzeniach. W tym przypadku do zakażenia może dojść w wyniku przeniesienia aerozolu wydechowego na odległość do 2 metrów. W związku zaproponowano zasłonięcie nosa i ust w grupie co najmniej dwóch osób niezamieszkujących lub niegospodarujących wspólnie, przebywających w odstępnie mniejszym niż 2 metry na drogach i placach, terenach zieleni, w szczególności: w parkach, zieleńcach, promenadach, plażach, bulwarach, ogrodach botanicznych, zoologicznych, jordanowskich i zabytkowych oraz na terenach leśnych, w szczególności: na terenie parkingów leśnych, miejsc postoju pojazdów, miejsc edukacji leśnej, miejsc małej infrastruktury leśnej i miejsc biwakowania.

Do p.4. W związku z nałożeniem obowiązku stosowania wyrobów zasłaniających usta i nos, należy określić warunki ich użycia, ze względu na ryzyko wtórnego skażenia i przeniesienia zakażenia SARS0-CoV-2 z maski na błony śluzowe, jak również inne osoby za pośrednictwem skażonych rąk. Z tego względu określono, aby wyroby te były stosowane zgodnie z instrukcją wytwórcy, ale jeśli nie jest dostępna, a wyroby są wielorazowego użytku, zalecono ich dekontaminację poprzez pranie nie rzadziej niż raz dziennie w temperaturze co najmniej 60 stopni Celsjusza, co pozwala na skuteczne odkażenie i ponowne użycie.

Do p.5 Przy zdejmowaniu osłon stosowanych na nos i usta, największe skażenie biologiczne dotyczy części twarzowej, która filtruje powietrze wdychane i wydychane. Z tego względu przy ich zdejmowaniu nie wolno dotykać części twarzowej, a po zdjęciu należy umyć lub zdezynfekować ręce, aby uniknąć przeniesienia drobnoustrojów chorobotwórczych na inne osoby czy przedmioty.

Do p.6. Ze względu na istotne przesłanki zdrowotne i organizacyjne, rozszerzono katalog wyłączeń przepisu ust. 1, które obejmują poruszanie się przez osoby wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu

nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą; dzieci poniżej 2 lat; osoby, u których występują trudności w oddychaniu lub inne udokumentowane przeciwwskazania zdrowotne, osoby niezdolnych do samodzielnego zakrycia lub odkrycia ust lub nosa oraz osoby przebywające w podmiotach leczniczych i opiekuńczych, w których obowiązują odrębne procedury.

Pełny tekst rozporządzenia z zaznaczeniem zmian załączamy poniżej

Z poważaniem

W imieniu grupy ekspertów Stowarzyszenia Higieny Lecznictwa

(-) Dr med. Paweł Grzesiowski

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii

Na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1–6 i 8–12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284, 322, 374 i 567) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 658) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 w ust. 9 w pkt 1 w lit. b po wyrazach „Rzeczypospolitej Polskiej” dodaje się przecinek i wyrazy „oraz osoby wykonujące pracę lub świadczące usługi na morskich platformach wydobywczych i wiertniczych zlokalizowanych na obszarze Polskiej Wyłącznej Strefy Ekonomicznej Morza Bałtyckiego w oparciu o inny stosunek, niż marynarska umowa o pracę,”;

2) § 18 otrzymuje brzmienie:

„§ 18. 1. Od dnia 16 kwietnia 2020 r. do odwołania nakłada się obowiązek **zakrywania ust i nosa, przy pomocy maski filtrującej lub maseczki ochronnej lub innego wyrobu wykonanego z tkaniny filtracyjnej:**

1) niezależnie od liczby osób i odstępów między nimi, przebywających w:

a) środkach publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 1a ust. 4 pkt 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego;

b) pojazdach samochodowych, **w których nie podróżują wyłącznie osoby wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące;**

c) miejscach ogólnodostępnych **i budynkach użyteczności publicznej, w szczególności, w obiektach kultu religijnego, obiektach i placówkach handlowych, usługowych, sportowych, na targowiskach, dworcach, bankach, urzędach, hotelach**

2) w grupie co najmniej dwóch osób niezamieszkujących lub niegospodarujących wspólnie, przebywających w odstępnie mniejszym niż 2 metry

- a) na drogach i placach;
- b) na terenach zieleni, w szczególności: w parkach, zieleńcach, promenadach, plażach, bulwarach, ogrodach botanicznych, zoologicznych, jordanowskich i zabytkowych;
- c) na terenach leśnych, w szczególności: na terenie parkingów leśnych, miejsc postoju pojazdów, miejsc edukacji leśnej, miejsc małej infrastruktury leśnej i miejsc biwakowania.

2. Wyroby o których mowa w ust 1. są stosowane zgodnie z instrukcją wytwórcy, w przypadku jej braku, jeśli są wielorazowego użytku, należy je prać nie rzadziej niż raz dziennie w temperaturze co najmniej 60 stopni Celsjusza.

3. Przy zdejmowaniu wyrobu o którym mowa w ust. 1, nie wolno dotykać części zasłaniającej nos i usta, a po zdjęciu umyć lub zdezynfekować ręce.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku:

- 1) poruszania się przez osoby wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;
- 2) dzieci poniżej 2 lat;
- 3) osób, u których występują trudności w oddychaniu lub inne udokumentowane przeciwwskazania zdrowotne;
- 4) osób niezdolnych do samodzielnego zakrycia lub odkrycia ust lub nosa;
- 5) osób przebywających w podmiotach leczniczych i opiekuńczych, w których obowiązują odrębne procedury.

5. W przypadku legitymowania osoby w celu ustalenia jej tożsamości przez organy uprawnione albo konieczności identyfikacji lub weryfikacji tożsamości danej osoby przez inne osoby w związku ze świadczeniem usług lub wykonywaniem czynności zawodowych można żądać odkrycia ust i nosa.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW